

دستورالعمل‌های مثبت

نویسنده: محمد نیرو^۱

مقدمه

ایجاد یک فضای مثبت در کلاس درس یکی از مهم‌ترین وظایف معلمان است. این فضا به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا احساس امنیت، احترام و تعلق خاطر کنند و در نتیجه، بهتر یاد بگیرند. یکی از راه‌های ایجاد فضای مثبت، استفاده از زبان مثبت است.

زبان مثبت به زبانی گفته می‌شود که بر روی نکات مثبت و امیدوارکننده تمرکز دارد. این زبان به جای سرزنش و انتقاد، بر تشویق و قدردانی تأکید می‌کند. استفاده از زبان مثبت می‌تواند تأثیرات زیادی بر دانش‌آموزان داشته باشد. به عنوان مثال، می‌تواند به آنها کمک کند تا اعتماد به نفس خود را افزایش دهند، انگیزه خود را برای یادگیری بالا ببرند و با دیگران بهتر ارتباط برقرار کنند.

^۱ هیئت علمی گروه علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.

استفاده از زبان مثبت در دستورالعمل‌ها

یکی از راه‌های استفاده از زبان مثبت در کلاس درس، استفاده از آن در دستورالعمل‌ها است. به جای اینکه به دانش‌آموزان بگویید چه کاری را نباید انجام دهند، به آنها بگویید چه کاری را باید انجام دهند. به عنوان مثال، به جای اینکه بگویید "دویدن در کلاس ممنوع است"، می‌توانید بگویید "در کلاس راه بروید".

همچنین می‌توانید از زبان مثبت برای تشویق دانش‌آموزان به انجام کارهای درست استفاده کنید. به عنوان مثال، به جای اینکه بگویید "خیلی خوب، بالاخره ساکت شدید"، می‌توانید بگویید "از اینکه ساکت هستید و به صحبت‌های من گوش می‌دهید، متشکرم".

استفاده از زبان مثبت در واکنش به رفتار

از زبان مثبت می‌توان در واکنش به رفتار دانش‌آموزان نیز استفاده کرد. به جای اینکه به دنبال ایراد گرفتن از رفتارهای آنها باشید، سعی کنید بر نکات مثبت تمرکز کنید. به عنوان مثال، به جای اینکه به دانش‌آموزی که در کلاس صحبت می‌کند بگویید "ساکت شو"، می‌توانید بگویید "می‌بینم که چیز جالبی برای گفتن داری. بعد از اینکه من صحبت کردم، می‌توانی نظرت را بگویی".

همچنین می‌توانید از زبان مثبت برای قدردانی از رفتارهای خوب دانش‌آموزان استفاده کنید. به عنوان مثال، به دانش‌آموزی که به هم‌کلاسی خود کمک می‌کند بگویید "از اینکه به هم‌کلاسی خود کمک کردی، متشکرم. این کار شما خیلی کمک‌کننده بود".

داستان کوتاه

خانم حسینی معلم کلاس پنجم ابتدایی بود. او همیشه سعی می‌کرد از زبان مثبت در کلاس درس خود استفاده کند. او معتقد بود که این کار به ایجاد یک فضای مثبت و تشویق دانش‌آموزان به یادگیری کمک می‌کند.

یک روز، خانم حسینی متوجه شد که یکی از دانش‌آموزانش به نام علی، در کلاس درس بی‌قراری می‌کند. علی دائم از جایش بلند می‌شد و با دوستانش صحبت می‌کرد. خانم حسینی به جای اینکه به علی سرزنش کند، به او گفت: "علی، می‌بینم که خیلی پرانرژی هستی. چطور است که بعد از اینکه من صحبت کردم، یک کار سرگرم‌کننده انجام دهی؟"

علی از پیشنهاد خانم حسینی استقبال کرد و تا پایان درس، به طور کامل بر روی کار خود تمرکز کرد. خانم حسینی از اینکه توانسته بود با استفاده از زبان مثبت، رفتار علی را تغییر دهد، خوشحال بود.

نتیجه‌گیری

استفاده از زبان مثبت یکی از راه‌های ساده و مؤثر برای ایجاد یک فضای مثبت در کلاس درس است. این زبان به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا احساس امنیت، احترام و تعلق خاطر کنند و در نتیجه، بهتر یاد بگیرند. معلمان می‌توانند از زبان مثبت در دستورالعمل‌ها، واکنش به رفتار و تشویق دانش‌آموزان استفاده کنند.

نکات

- در استفاده از زبان مثبت، صداقت و صمیمیت را فراموش نکنید.
- از زبان مثبت به طور مداوم و یکنواخت استفاده کنید.
- به تأثیر زبان مثبت بر دانش‌آموزان توجه کنید و در صورت نیاز، رویکرد خود را تغییر دهید.